

Exegetisk genomgång av evangeliet för Långfredagen, Matteusserien

Matteus 27:32-56

Ἐξερχόμενοι δὲ εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον ὀνόματι Σίμωνα, τοῦτον ἡγγάρευσαν ἵνα ἅρη τὸν σταυρὸν αὐτῷ.³³ Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὃ ἐστιν Κρανίου Τόπος λεγόμενος,³⁴ ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν οἶνον μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος ούκ ἡθέλησεν πιεῖν.³⁵ Σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν διεμερίσαντο τὰ ἴματα αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον,³⁶ καὶ καθήμενοι ἐπῆρουν αὐτὸν ἐκεῖ.³⁷ Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἵτιαν αὐτοῦ γεγραμμένην· οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.³⁸ Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησταί, εἷς ἐκ δεξῶν καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων.³⁹ Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν⁴⁰ καὶ λέγοντες· ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν, εἰ υἱὸς εἴ τοῦ θεοῦ, [καὶ] κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.⁴¹ δόμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον.⁴² ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστιν, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ καὶ πιστεύσομεν ἐπ' αὐτόν.⁴³ πέποιθεν ἐπὶ τὸν θεόν, ρύσασθω νῦν εἰ θέλει αὐτόν· εἴπεν γὰρ ὅτι θεοῦ εἰμι νίος.⁴⁴ Τὸ δ' αὐτὸν καὶ οἱ λησταὶ οἱ συσταυρωθέντες σὺν αὐτῷ ὥνειδιζον αὐτόν.⁴⁵ Απὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἔως ὥρας ἐνάτης.⁴⁶ περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων· ηλι ηλι λεμα σαβαθθανι; τοῦτ' ἔστιν. Θεέ μου θεέ μου, ίνατι με ἐγκατέλιπες;⁴⁷ τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἔστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον ὅτι Ἡλίαν φωνεῖ οὗτος.⁴⁸ καὶ εὐθέως δραμῶν εἷς ἐξ αὐτῶν καὶ λαβὼν σπόγγον πλήσας τε ὅξους καὶ περιθεὶς καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν.⁴⁹ οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον· ἄφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἡλίας σώσων αὐτόν.⁵⁰ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράξας φωνῇ μεγάλῃ ἀφῆκεν τὸ πνεῦμα.⁵¹ Καὶ ἴδον τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη ἀπ' ἄνωθεν ἔως κάτω εἰς δύο καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν,⁵² καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεῳχθησαν καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἀγίων ἡγέρθησαν,⁵³ καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἀγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς.⁵⁴ Οἱ δὲ ἐκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν ἴδοντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γενόμενα ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες· ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος.⁵⁵ Ήσαν δὲ ἐκεῖ γυναικεῖς πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες ἤκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ.⁵⁶ ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ιακώβου καὶ Ιωσήφ μήτηρ καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.

Studier av korsfästelsen

Den klassiska är Hengel, *Crucifixion in the Ancient World and the Folly of the Message of the Cross* (1977).

Nyare studier: Chapman, *Ancient Jewish and Christian Perceptions of Crucifixion* (2008).

Samuelsson, *Crucifixion in Antiquity* (2011).

Cook, *Crucifixion in the Mediterranean World* (2013).

Chapman and Schnabel, *The Trial and Crucifixion of Jesus* (2015).

Psalm 22

Ps 22:1 - Matt 27:46; 22:19 - 27:35; 22:8 - 27:39; 22:9 - 27:39ff

Hur tolkar Jesus sin egen död, enligt Matteus?

20:28: lösepeng; 26:26: försoningsoffer; 26:31: en herde slagen av Gud; 26:36-46: ett drickande av en vredesbägare; 27:46: övergiven och dömd av Gud.